

DANES-PICTA.COM

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

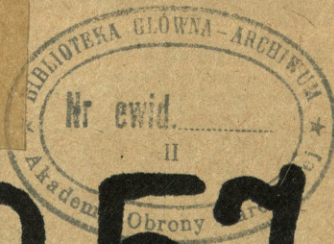
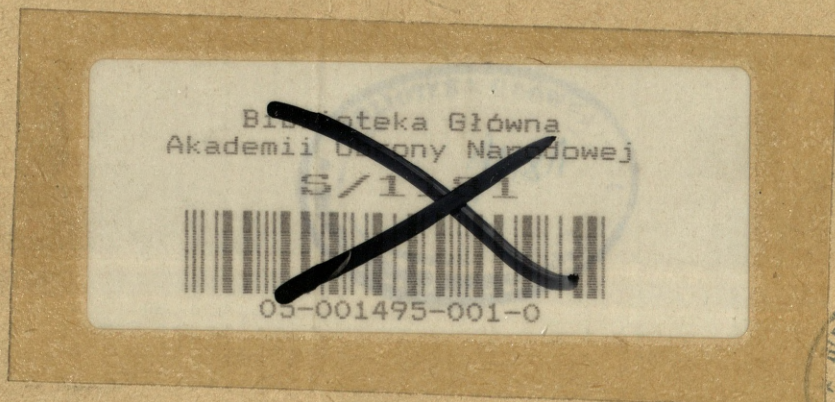
Do użytku wewnętrznego

A

mjr dypl. Ryszard SZMYD

SIŁY ZBROJNE STANÓW ZJEDNOCZONYCH AP

/wykład/

61257

WARSZAWA

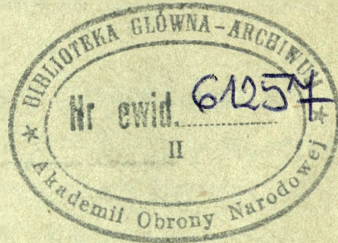
1990

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ
WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY RWIAO
102.
płk dr Janusz WISNIEWSKI

~~Do użytku wewnętrznego~~

Mjr dypl. Ryszard SZMYD
SIŁY ZBROJNE STANÓW ZJEDNOCZONYCH AP
/wykład/

1

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZAKŁADU I
ppłk dypl. Marian ŁOBOCIEJEWSKI

WARSZAWA

1990 r.

WSTĘP

Prowadzona obecnie przez Stany Zjednoczone AP polityka nie wynika sama z siebie ani też nie zrodziła się nagle. Jej podwaliny zaczęto tworzyć już w 1776 r., kiedy to przedstawiciele 13 brytyjskich kolonii walczących na kontynencie amerykańskim o swą niepodległość uchwalili Deklarację Niepodległości, proklamując tym samym niepodległą republikę związkową. Polityka więc narodziła się wraz z nowym państwem.

Mocarstwo amerykańskie zajmuje obecnie powierzchnię 9 363 400 km² i liczy, według danych z 1985 r. około 238 mln mieszkańców.

Na charakter obecnego ustroju społeczno-politycznego Stanów Zjednoczonych wywierają wpływ - z jednej strony - bardzo szerokie uprawnienia głowy państwa - prezydenta, z drugiej zaś daleko idące uzależnienie władz państwowych od rodzinnego kapitału.

W ewolucji systemu władz szczególną rolę odegrały: druga wojna światowa^{x/}, tak zwana "zimna wojna" oraz wojny koreańska i wietnamska. Wówczas to kapitał ulokowany w przemyśle zbrojeniowym osiągnął takie rozmiary, że jego posiadacze zdominowali digarchię finansową. Jednocześnie, wspólnie z wojskowym establishmentem, stworzyli oni nieformalną instytucję - kompleks wojskowo-przemysłowy.

Wszystkie dotychczasowe administracje Stanów Zjednoczonych uzasadniały role i kierunki swej polityki koniecznością obrony amerykańskich interesów. W związku z tym amerykańskie interesy były i są interpretowane stosownie do sytuacji lub potrzeb.

Okres istnienia amerykańskiej państwowości jest bardzo krótki w porównaniu z historią państw "starego świata" ale zarazem bogaty w różnego rodzaju wydarzenia. Na kartach historii USA zapisało się 120 przeprowadzonych wojen /do 1984 r./, dziesiątki ekspedycji wojskowych i akcji zbrojnych.

Stany Zjednoczone aby utrzymać swą wysoką mocarstwową pozycję na świecie dbają o finanse przeznaczone na utrzymanie i modernizację sił zbrojnych. W 1985 r. na cele wojskowe została przeznaczona kwota około 300 000 mln^{xx/} dolarów co stanowi 6,5% dochodu

x/ W 1939 r. Stany Zjednoczone z chwilą wybuchu wojny posiadały siły zbrojne /lądowe/ mniejsze od Polski. Eyzenhower - Krucjata w Europie.

xx/ Jest to równowartość 80 mln samochodów osobowych marki "Polonez".

narodowego i 27,1% budżetu federalnego. Wydatki wojskowe są jedyną stałą pozycją w budżecie państwa, która od dziesiątków lat znacznie wyprzedza inne pozycje budżetowe.

stan i możliwości bojowe sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych AP

Pentagon /zespół budynków zbudowany w 1943 r. w waszyngtońskiej dzielnicy Alexandria, nad rzeką Potomac. W skład tego zespołu wchodzi pięć pięciokondygnacyjnych budynków, każdy w kształcie foremnego pięcioboku stąd: Pentagon - największy biurowiec świata - długość korytarzy ponad 36 km - ogólna powierzchnia 654 600 m²/ koncentruje uwagę przede wszystkim na produkcji i wprowadzaniu do uzbrojenia broni i sprzętu wojskowego o bardzo wysokich walorach technicznych. Ma to na celu osiągnięcie nad przeciwnikiem zdecydowanej przewagi jakościowej oraz stopniowe zastępowanie człowieka na polu walki sprzętem technicznym, zwłaszcza tak zwanymi broniąmi "o cechach inteligentnych".

W związku z tym do produkcji broni, sprzętu wojskowego i amunicji Amerykanie wykorzystują najnowsze zdobycze nauki i techniki. W pracach projektowo-badawczych uczestniczą zarówno wojskowe, jak i cywilne laboratoria, instytuty naukowo-badawcze oraz zakłady doświadczalno-rozwojowe. Amerykanie korzystają również z naukowych i technologicznych osiągnięć w tej dziedzinie najbardziej rozwiniętych krajów kapitalistycznych, głównie RFN, Wielkiej Brytanii, Japonii, Francji i Włoch.

Na dzień 30 września 1985 r. stan liczebny regularnych sił zbrojnych USA wynosił ponad 2 178 000 żołnierzy zawodowych^{x/}. W tej liczbie znajdowało się:

- 1073 generałów i admirałów;
- 308 000 oficerów;
- 712 000 chorążych i podoficerów;
- 1 157 000 szeregowych i marynarzy.

Ponad 91% stanu liczebnego sił regularnych stanowią mężczyźni, a niecałe 9% kobiety, które pełnią służbę na stanowiskach równorzędnych z zajmowanymi przez mężczyzn. Siły zbrojne nie uznają podziałów rasowych, stąd w 1985 r. w ich składzie znajdowało się 30,3% Murzynów. Najwięcej ich było w siłach lądowych,

x/ Źródło: Annual Report to the Congress FY 1986 r.

bo aż 41,2%, natomiast wśród kadry oficerskiej odsetek Murzynów wynosił zaledwie 10,1%.

Stany Zjednoczone dysponują kilkunastoma milionami przeszkolonych rezerwistów, z których 1 114 000 pełni służbę na zasadzie ochotniczego zaciągu w zorganizowanych jednostkach rezerwy. Jednostki te są wyposażone w sprzęt bojowy i uzbrojenie analogiczne jak w siłach regularnych. Różnica między jednostkami regularnymi a rezerwami zorganizowanymi polega jedynie na utrzymaniu przez siły regularne wyższego stanu gotowości bojowej. Rezerwy zorganizowane, stanowiące autonomiczną część sił zbrojnych, są szkolone według tych samych zasad, które obowiązują siły regularne. Mają też identyczne struktury formalne /plutony, kompanie, bataliony, brygady i dywizje/. Mobilizacja rezerw zorganizowanych i włączenie ich do sił regularnych może nastąpić w ciągu 48 godzin, po czym mogą być wykorzystane na tych samych zasadach co wojska regularne.

W tej sytuacji faktyczny stan liczebny żołnierzy sił zbrojnych wojsk regularnych i rezerw zorganizowanych wynosi 3 292 000.

W przeciwieństwie do wielu innych armii świata w armii amerykańskiej wszystkie czynności pomocnicze, a przede wszystkim logistyczno-administracyjne, wykonują pracownicy cywilni. Ich liczba oficjalnie nie zawyża ogólnego stanu liczebnego sił zbrojnych, jednakże z uwagi na to, że w konkretnym działaniu zastępują oni lub nawet wyręczają żołnierzy, należy ich traktować na równi z nimi. W 1984 r. w amerykańskich siłach zbrojnych było zatrudnionych 1 080 000 pracowników cywilnych, a zatem ogólny stan liczebny sił zbrojnych /łącznie z pracownikami cywilnymi/ wynosi 4 372 000 osób.

Ponadto w wojskowych zakładach zbrojeniowych zatrudnionych jest około 2 860 000 pracowników z czego można byłoby wyselekcjonować pokaźną ilość wysoko kwalifikowanych kadr. Pamiętać jednak należy, że stanowią oni bardzo ważny komponent amerykańskiego kompleksu militarnego.

Z przedstawionych informacji wynika, że Stany Zjednoczone należą do państw, które dysponują najliczniejszymi siłami zbrojnymi świata.

W USA Ministerstwo Obrony /nazwa dosłowna: Departament Obrony - Department of Defense/ wraz z podległymi mu trzema ministerstwami /departamentami/: Sił Lądowych, Sił Powietrznych i Sił Morskich.

Departament Obrony wraz z podległymi mu ministerstwami i innymi urzędami stanowi jedną spójną instytucję wojskową; kierownictwo Sił Zbrojnych, które zarówno potocznie jak i w wielu oficjalnych dokumentach jest nazywane po prostu Pentagonem.

Pentagon jako instytucja obejmuje dwa piony:

- pion cywilny, jako organ polityczno-administracyjny;
- pion wojskowy, jako organ dowódczy.

Oba te piony, mimo pełnienia dwóch różnych funkcji, w praktycznej działalności stanowią jeden monolityczny organizm.

W skład organu polityczno-administracyjnego wchodzi:

- minister obrony wraz z zastępcami i pomocnikami;
- ministrowie rodzajów sił zbrojnych /łądowych, powietrznych i morskich/ ich zastępcy i pomocnicy.

Osoby te są najczęściej reprezentantami rządzącej partii politycznej. Obejmują oni swe stanowiska z reguły na 4 lata. Ministrowie i ich zastępcy są mianowani przez prezydenta. Pozostałe osoby funkcyjne wyznacza, mianuje lub zatwierdza minister obrony.

Minister obrony jest doradcą prezydenta w sprawach polityki wojskowej. W siłach zbrojnych sprawuje funkcje administracyjne a nie dowódcze.

Organem doradczym ministra obrony jest tak zwana Rada ds. Polityki Rozwoju Sił Zbrojnych. W skład Rady wchodzi stali członkowie:

- zastępca ministra obrony /osoby cywilne/;
- przewodniczący Komitetu Szefów Sztabów /generał/;
- ministrowie rodzajów sił zbrojnych /osoby cywilne/;
- szefowie sztabów sił lądowych i powietrznych /generałowie/;
- szef operacji morskich /admirał/;
- dowódca sił szybkiego reagowania /generał/;
- dowódca piechoty morskiej /generał/;
- szef agencji wywiadu wojskowego /generał/.

Obrady tego organu doradczego mają charakter poufny i tylko w formie uogólnionej przekazywane są środkami masowego przekazu dla celów propagandowych.

Drugim kolegialnym organem Ministerstwa Obrony jest Komitet Szefów Sztabów. W jego skład wchodzi tylko osoby funkcyjne, a mianowicie:

- szef sztabu sił lądowych;
- szef sztabu sił powietrznych;
- szef operacji morskich;
- dowódca wojsk szybkiego reagowania;
- dowódca piechoty morskiej;

Posiedzenia Komitetu odbywają się pod kierownictwem przewodniczącego Komitetu Szefów Sztabów, który zarazem praktycznie dowodzi siłami zbrojnymi. Ze względu na swój charakter Komitet zajmuje się głównie problematyką wojskową, która obejmuje m.in.:

- opracowywanie strategicznych koncepcji wykorzystania sił zbrojnych;
- kierowanie operacjami wojskowymi;
- planowanie rozwoju sił zbrojnych, w tym opracowywanie ramowych długoterminowych programów zbrojeniowych;
- opracowywanie średnioterminowych i krótkoterminowych preliminarzy budżetowych.

Organem wykonawczym przewodniczącego Komitetu Szefów Sztabów jest tzw. Połączony Sztab. W jego skład wchodzi zarządy: operacyjny, zabezpieczenia logistycznego, studiów i analiz oraz administracyjno- personalny. Na korzyść tego Sztabu działają cztery samodzielne agencje: wywiadu wojskowego, łączności, kartografii oraz broni jądrowej.

W okresie pokoju stan liczebny Połączonego Sztabu nie może przekraczać 400 oficerów i generałów. Natomiast liczba pracowników cywilnych nie jest limitowana. Obecnie jest ich ponad 1000.

Poszczególne rodzaje sił zbrojnych, korzystając z dotychczasowej samodzielności przekształciły się w niemal samodzielne siły zbrojne. Ich zadaniem np. siły morskie już dawno przestały być rodzajem zintegrowanych sił zbrojnych i stały się, na zaszanie państwa w państwie, prawie samodzielnymi siłami zbrojnymi.

W ich składzie znajdują się bowiem:

- strategiczne i operacyjne siły jądrowe;
- siły morskie: flota nawodna i podwodna;
- siły lądowe: korpus piechoty morskiej;
- autonomiczny strategiczny wywiad agenturalny;
- strategiczne i operacyjne rozpoznanie;
- autonomiczny system łączności dowodzenia i kierowania.

W zakresie dowodzenia operacyjnego Komitetowi Szefów Sztabów podlegają następujące dowództwa teatrów wojny oraz dowództwa specjalne:

Dowództwo Sił Zbrojnych USA w Europie z siedzibą w Stuttgarcie w RFN zostało zorganizowane w 1952 r. i jest najbardziej rozbudowane ze wszystkich dowództw zamorskich. Jest ono odpowiedzialne za dowodzenie i administrowanie siłami zbrojnymi stacjonującymi w Europie oraz na Bliskim i Środkowym Wschodzie. Dowódca sił zbrojnych USA w Europie jest jednocześnie naczelnym dowódcą Połączonych Sił Zbrojnych NATO w Europie.

Połączone Dowództwo Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych Oceanu Atlantyckiego ponosi odpowiedzialność za prowadzenie działań bojowych na całym obszarze Oceanu Atlantyckiego. Jego siedzibą jest baza morska Norfolk. Podporządkowana jest 2 Flota, lotnictwo morskie i piechota morska mające swe bazy na wschodnim wybrzeżu. Dowódca Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych Oceanu Atlantyckiego jest jednocześnie naczelnym dowódcą Połączonych Sił Zbrojnych NATO na Atlantyku.

Połączone Dowództwo Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych w Strefie Oceanu Spokojnego jest odpowiedzialne za prowadzenie działań bojowych na wodach tego obszaru oraz w południowej Azji. Jego siedzibą jest baza morska Pearl Harbor na Hawajach. W dyspozycji są dwie dywizje sił lądowych /Hawaje, Korea Południowa/, 3 i 7 Flota sił morskich, dywizyjne zgrupowanie piechoty morskiej oraz dwie armie lotnicze wykorzystujące 13 baz lotniczych w Japonii, Korei Południowej, na Hawajach i Filipinach. Dowództwo to odpowiada także za siły morskie na Oceanie Indyjskim.

Połączone Dowództwo Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych w strefie Ameryki Środkowej i Południowej /znane jako Dowództwo "Południowe"/ ma swą siedzibę w Fort Amador w strefie Kanału Panamskiego. Kontyngent wojsk liczy około 17 000 żołnierzy. Powołano dodatkowo Połączone Dowództwo Sił Uderzeniowych na Florydzie, które nie dysponuje siłami ale upoważnione jest do organizowania doraźnych zgrupowań uderzeniowych /Grenada 1983, Panama, Nikaragua/. Do jego dyspozycji zostały wydzielone jednostki sił lądowych /193 BP/, sił powietrznych /24 smiesz/ i wojsk specjalnego przeznaczenia /3 bwsz z 7 GWSP/, a także w zależności od potrzeb są wydzielane doraźne jednostki sił morskich.

Dowództwo Strategicznych Sił Powietrznych. Siedzibą jest Offut w stanie Nebraska, odgrywa główną rolę w amerykańskiej strategii. W jego składzie znajdują się międzykontynentalne rakiety balistyczne i lotnictwo bombowe dalekiego zasięgu. Ponadto w podporządkowaniu operacyjnemu Dowództwa pozostaje system wczesnego wykrywania rakiet balistycznych i kontroli przestrzeni kosmicznej.

Siły i środki to: 8 i 15 armie lotnicze oraz 3 i 7 samodzielne dywizje lotnicze przewidziane do wykonywania samodzielnych operacji powietrzno-kosmicznych, przede wszystkim z wykorzystaniem jądrowych środków rażenia.

W siłach powietrznych znajduje się jeszcze:

- Dowództwo Obrony Przestrzeni Kosmicznej;
- Dowództwo Centralne /siły szybkiego reagowania/;
- Dowództwo Lotnictwa Transportowego;
- Dowództwo Odwołu Strategicznego.

Odpowiednio do założeń amerykańskiej strategii wojskowej siły zbrojne USA zostały pod względem funkcjonalnym podzielone na:

- siły napadu jądrowego;
- siły ogólnego przeznaczenia;
- siły obrony przestrzeni kosmicznej;
- siły transportu powietrznego i morskiego;
- siły specjalnego przeznaczenia.

Siły napadu jądrowego - stanowią główny środek realizacji obowiązującej obecnie strategii. W składzie tych sił znajdują się:

- międzykontynentalne rakiety balistyczne bazowania lądowego i podwodnego;

- strategiczne lotnictwo bombowe dalekiego i średniego zasięgu uzbrojone w bomby jądrowe i rakiety manewrujące z głowicami jądrowymi;

- rakiety balistyczne średniego zasięgu;

- rakiety manewrujące bazowania lądowego i morskiego.

Ponieważ w skład sił napadu jądrowego wchodzi trzy komponenty - lądowy, powietrzny i morski - bardzo często nazywa się je triadą jądrową.

W 1984 r. strategiczne siły jądrowe posiadały 14 599 ładunków jądrowych^{x/}, z tej liczby 9 927 ładunków znajdowało się przy środkach ich przenoszenia a pozostałe 4 672 stanowiły rezerwę i były magazynowane na terytorium USA.

W składzie lądowego komponentu triady znajdują się 1 023 międzykontynentalne rakiety balistyczne /ziemia-ziemia/.

Podwodny komponent triady stanowi 39 atomowych okrętów podwodnych uzbrojonych w rakiety balistyczne /640 pocisków rakietowych/ o zasięgu 4600-7000 km.

Powietrzny komponent to 617 samolotów bombowych dalekiego i średniego zasięgu /B-52, FB-111A, B-1B/.

Siły ogólnego przeznaczenia - to głównie wojska lądowe, lotnictwo taktyczne, siły morskie /z wyjątkiem atomowych okrętów podwodnych z raketami balistycznymi/ oraz piechota morska.

Siły ogólnego przeznaczenia przewidziane są przede wszystkim do prowadzenia samodzielnych /bądź wspólnie z wojskami sojusznymi/ operacji bojowych na lądowych i morskich teatrach działań wojennych oraz w powietrzu. Ponadto mają one demonstrować siłę w różnych rejonach świata i gotowość do walki w imię obrony amerykańskich interesów. Siły te bardzo często nazywane są w Stanach Zjednoczonych siłami konwencjonalnymi /w celach propagandowych, gdyż siły te dysponują środkami przenoszenia broni jądrowej/.

x/ USA mają łącznie około 30 000 ładunków o mocy 0,01-10 Mt.

W uzbrojeniu sił ogólnego przeznaczenia znajduje się około 200 wyrzutni rakiet balistycznych średniego zasięgu, ponad 14 000 czołgów, około 19 000 bojowych wozów piechoty i OT, ponad 16 500 dział i moździerzy /w tym 4300 dział przystosowanych do strzelania amunicją jądrową/, około 17 000 wyrzutni rakiet ppanc, około 23 500 śmigłowców i samolotów /w tym 9400 w wojskach lądowych, 9100 w lotnictwie taktycznym i 5000 w siłach morskich/ oraz 856 okrętów /klasy podstawowe i atomowe okręty podwodne ogólnego przeznaczenia - 99/.

W celu realizacji wyznaczonych im zadań siły ogólnego przeznaczenia są już obecnie /w okresie pokoju/ odpowiednio rozwinięte oraz ugrupowane i urzutowane. Około 45% ich stanu przebywa ciągle w 1500 bazach wojskowych zbudowanych w 32 różnych krajach świata, z których 336 zaliczanych jest do baz głównych. Najwięcej baz jest skoncentrowanych w Europie /około 330 baz/. Największe pod względem siły bojowej zamorskie zgrupowanie wojsk ogólnego przeznaczenia znajduje się w Europie.

Drugie pod względem siły bojowej zamorskie zgrupowanie znajduje się w strefie Oceanu Spokojnego /Alaska, Hawaje/.

Siły ogólnego przeznaczenia, które stacjonują na terytorium Stanów Zjednoczonych, stanowią odwód strategiczny. Część z nich przewidziana jest do działań interwencyjnych - są to tak zwane siły szybkiego reagowania, natomiast pozostałe mają być wykorzystane do uzupełnienia i wzmocnienia przede wszystkim zgrupowania europejskiego.

Siły lądowe są szczególnym komponentem sił zbrojnych. W okresie pokoju mają one w swym składzie 16 dywizji ogólnowojskowych wojsk regularnych, 8 dywizji Gwardii Narodowej oraz 28 samodzielnych ogólnowojskowych brygad /w tym 6 w wojskach regularnych i 22 w Gwardii Narodowej/.

Zgodnie z amerykańskimi aktami normatywnymi, podstawowymi związkami taktycznymi sił lądowych są:

- dywizje piechoty /DP/	około 16 500 dział i moździerzy
- dywizje zmechanizowane /DZ	około 19 000 BWP i TO
- dywizje pancerne /DPanc/	około 10 500 czołgów
- dywizje powietrznodesantowe /DPD;	
- dywizje powietrzno-szturmowe /DPSz/.	

Każda z dywizji jest w stanie prowadzić działania bojowe zarówno w wojnie konwencjonalnej, jak i jądrowej. Dywizje amerykańskie mogą prowadzić działania bojowe samodzielnie bądź w składzie korpusów armijnych lub armii polowych. Wszystkie są przygotowane do walk na europejskim teatrze wojny. Ponadto dywizje piechoty, powietrznodesantowe i powietrzno-szturmowe są szkolone w prowadzeniu działań w innych rejonach świata, głównie na Bliskim Wschodzie, w Ameryce Środkowej i Azji.

Dywizje amerykańskie są podzielone na "ciężkie" i "lekkie". Siły ogólnego przeznaczenia mogą mobilizować 8 dodatkowych dywizji, 35 eskadr lotniczych i około 350 okrętów z rezerwy w czasie do 3 miesięcy.

W skład rezerw zorganizowanych amerykańskich SZ wchodzi /stan 1985 r./:

- Gwardia Narodowa sił lądowych	- 435 300
- rezerwa regularnych sił lądowych	- 282 400
- Gwardia Narodowa sił powietrznych	- 105 700
- rezerwa regularnych sił powietrznych	- 74 800
- rezerwa regularnych sił morskich	- 171 100
- rezerwa sił piechoty morskiej	- 45 000
	<hr/>
	Razem -1114 300
- pracownicy cywilni jednostek i sztabów sił regularnych i rezerw	1 080 900
- stan przeszkolonych rezerw	3 000 000
	<hr/>
	Ogółem 5 195 200

Rezerwy sił zbrojnych dzielą się na rezerwy zorganizowane i niezorganizowane. Rezerwy zorganizowane to wojska Gwardii Narodowej i jednostki rezerw regularnych sił zbrojnych natomiast rezerwę niezorganizowaną stanowią rezerwiści szkoleni indywidualnie pozostający na listach mobilizacyjnych.

Głównym zadaniem GW jest wzmocnienie regularnych sił zbrojnych /lądowych i powietrznych/ w wypadku konfliktu, zaś drugorzędym wykonanie zadań na rzecz danego stanu podczas klęsk żywiołowych. Stan osobowy rekrutuje się z ochotników w wieku 17-35 lat o posiadających przeszkolenie wojskowe do 60 lat. Dla ochotników, którzy nie mają przeszkolenia wojskowego okres

służby w GW wynosi dla kobiet i mężczyzn 8 lat, w tym 6 miesięcy szkolenia podstawowego w jednostkach sił regularnych.

Siły powietrzne - są przewidziane do prowadzenia operacji bojowych samodzielnie lub we współdziałaniu z innymi rodzajami sił zbrojnych /wojskami lądowymi i marynarką/.

Podobnie jak siły lądowe, siły powietrzne składają się z czterech podstawowych komponentów:

- sił regularnych;
- sił Gwardii Narodowej;
- rezerw zorganizowanych;
- pracowników cywilnych.

W przeciwieństwie do wojsk lądowych są one już w okresie pokoju rozwinięte do takiego stanu, który pozwala im bez mobilizacyjnego uzupełnienia przystąpić natychmiast do działań bojowych. Oznacza to, że Gwardia Narodowa, rezerwy i pracownicy cywilni, mimo swej znacznej roli, nie wywierają decydującego wpływu na utrzymanie gotowości bojowej, zwłaszcza podstawowych elementów bojowych sił powietrznych - rakiet balistycznych i lotnictwa bombowego.

W strukturze organizacyjnej amerykańskich sił powietrznych występują następujące podstawowe związki i oddziały:

- armie lotnicze;
- dywizje lotnicze;
- skrzydła;
- eskadry;
- grupy.

Ze względu na znaczną różnorodność składów bojowych i ich zmienność za podstawową jednostkę kalkulacyjną przyjęto eskadre lotnicza. Każda eskadra dysponuje jednorodnym sprzętem i z reguły określoną liczbę samolotów.

Według "Air Force Magazine" z maja 1984 r. amerykańskie siły powietrzne liczyły ogółem 391 eskadr. W tym 244 w siłach regularnych, 91 w Gwardii Narodowej i 56 rezerw zorganizowanych. Amerykańskie siły zbrojne liczą ogółem /wraz z rezerwami/ 25 520 samolotów i śmigłowców, w tym:

- 9 370 w siłach powietrznych;
- 10 000 w siłach lądowych;
- 4 850 w siłach morskich;
- 1 300 w piechocie morskiej.

W ogólnej liczbie 25 520 samolotów i śmigłowców mieści się 8 650 maszyn bojowych, z tego 5 220 w siłach powietrznych. Siły te dysponują około 20 tys. wyszkolonymi pilotami.

Siły morskie - są samodzielnym rodzajem sił zbrojnych. Obejmują one flotę okrętów wojennych, lotnictwo morskie i piechotę morską.

W siłach morskich znajdują się cztery floty operacyjne:

- 2 Flota - Atlantyk;
- 6 Flota - Morze Śródziemne;
- 7 Flota - Daleki Wschód;
- 3 Flota - wschodnia część Oceanu Spokojnego.

W 1984 r. amerykańskie regularne siły morskie dysponowały 540 okrętami bojowymi. Z tego 60% znajdowało się we Flocie Atlantyku.

Najmniejszą jednostką taktyczną jest okręt

- 2-4 okręty - dywizjon;
- 2-3 dywizjony - eskadra;
- 2-4 eskadry - zgrupowanie;
- kilka zgrupowań - Flota.

Na czas działań bojowych, zwłaszcza w celu wykonania określonego zadania, w ramach poszczególnych Flot mogą być organizowane tak zwane zespoły bojowe lub zespoły uderzeniowe. Do najbardziej powszechnych należą zespoły lotniskowców, składające się z reguły z dwóch lotniskowców i 12-14 okrętów eskortujących /niszczyciele, fregaty/.

Na każdym lotniskowcu bazuje skrzydło lotnictwa sił morskich /od 70 do 90 samolotów-śmigłowców różnych typów/.

Amerykańska piechota morska /marines/ jest wyodrębnionym rodzajem sił zbrojnych. Jest ona zaliczana do wojsk elitarnych, a pod względem wyszkolenia - do wojsk doborowych.

Chociaż piechota morska jest przeznaczona głównie do działań desantowych to - ze względu na swe uzbrojenie /takie samo jak w siłach lądowych/ i wyszkolenia - może również prowadzić nawet długotrwałe działania na lądzie, według tych samych zasad, które obowiązują w wojskach lądowych. Piechota morska realizuje ponadto następujące zadania:

- prowadzi działania bojowe w warunkach szczególnych tak pod względem klimatycznym, jak i terenowym;

- samodzielnie lub we współdziałaniu z wojskami specjalnego przeznaczenia działania inwazyjne, pacyfikacyjne itp.;
- stanowi znaczący komponent sił szybkiego reagowania;
- realizuje różne przedsięwzięcia ochronne-wartownicze i reprezentacyjne.

W okresie pokoju siły piechoty morskiej składają się m.in. z trzech regularnych i jednej rezerwowej dywizji piechoty morskiej oraz trzech skrzydeł lotnictwa piechoty morskiej sił regularnych /950 samolotów bojowych/ i jednego skrzydła rezerwowego /350 samolotów bojowych/.

Siły piechoty morskiej liczą ogółem około 200 tys. żołnierzy wojsk regularnych i 40 tys. żołnierzy rezerw zorganizowanych. Struktury organizacyjne i uzbrojenie tych pododdziałów i oddziałów są prawie takie same, jak ich odpowiedników w siłach lądowych. Na okres działań bojowych, w zależności od potrzeb, ze składu sił piechoty morskiej mogą być organizowane tak zwane mieszane grupy desantowe, a mianowicie:

- batalionowa grupa desantowa /w sumie około 3-5 tys. żołnierzy/;
- brygadowa grupa desantowa /do 12 tys. żołnierzy/;
- dywizyjna grupa desantowa /do 50 tys. żołnierzy/;
- korpuśna grupa desantowa /do 80 tys. żołnierzy/.

Lotnictwo piechoty morskiej ma podobną strukturę organizacyjną jak w siłach powietrznych.

Siły szybkiego reagowania - są najmłodszym komponentem sił ogólnego przeznaczenia. Rozpoczęto ich organizowanie w 1979 r. Liczebność tych sił, zgodnie z początkowymi planami, miała wynosić 110 000 żołnierzy. Z upływem czasu uznano jednak, że pierwotne plany są zbyt "skromne" i postanowiono ich zwiększyć najpierw do 200 000 a następnie do 300 000^{x/}. Docelowo ich liczebność ma wzrosnąć do 440 000 żołnierzy choć to będzie w dużej mierze zależać od kształtującej się na świecie sytuacji politycznej.

Głównym zadaniem sił szybkiego reagowania ma być prowadzenie operacji wojennych poza strefą odpowiedzialności NATO, a szczególnie na Bliskim i Środkowym Wschodzie, w tym zwłaszcza w

-----
x/ Obecnie jest około 230 000 żołnierzy.

rejonie Zatoki Perskiej. Nie wyklucza się ich użycia na europejskim teatrze wojny, jeśli zajdzie taka potrzeba.

Szkolenie odbywa się w Stanach Zjednoczonych, głównie na pustynnych poligonach w Nowym Meksyku, Nevadzie, Kalifornii oraz w strefach ewentualnych przyszłych działań wojennych - w Egipcie, Kenii, Arabii Saudyjskiej, Omanie i Somalii.

Uzbrojenie, sprzęt i zaopatrzenie głównie dla jednostek piechoty morskiej są składowane na specjalnych okrętach - pływających bazach magazynowych, które manewrują w pobliżu rejonów przewidywanych działań. Macierzysta baza morska tych okrętów znajduje się na wyspie Diego Garcia na Oceanie Indyjskim.

Od 1984 r. po zorganizowaniu tak zwanego Dowództwa Centralnego Sił Szybkiego Reagowania^{x/}, podporządkowano je bezpośrednio Komitetowi Szefów Sztabów.

Siły obrony powietrzno-kosmicznej spełniają nie jedną lecz dwie funkcje. Jedną z nich, tą zasadniczą, wynika z ich przeznaczenia - jest to obrona przed środkami napadu powietrznego i kosmicznego. Natomiast druga funkcja polega na realizowaniu niektórych zadań na korzyść sił napadu jądrowego i sił ogólnego przeznaczenia, a więc nie ma nic wspólnego ani z obroną powietrzną ani kosmiczną.

Aktywne środki obrony powietrznej do których zalicza się samoloty myśliwskie /około 200/ oraz rakiety plot są bardzo ograniczone. Bardziej, a nawet bardzo rozbudowanymi są środki pasywne. Do nich zalicza się kosmiczny system wykrywania startów rakiet balistycznych oraz radiolokacyjny system śledzenia torów lotu rakiet balistycznych, obiektów kosmicznych i celów powietrznych. W skład tego drugiego systemu wchodzi około 200 obiektów radiolokacyjnych i radiotechnicznych rozmieszczonych w USA, Kanadzie, Islandii, Grenlandii, europejskich krajach NATO, Korei Płd., Filipinach, w Australii i Nowej Zelandii.

Dowództwo Obrony Powietrzno-Kosmicznej dąży do wprowadzenia w kosmos broni ofensywnych za pomocą promów kosmicznych i umieszczenie w kosmosie dział laserowych wielkiej mocy, dział "strzelających ładunkami wiązkowymi" i innych broni bazowania kosmicznego.

-----
x/ W Forcie Mc Dill /stan Floryda/.

Istotnym komponentem systemu obrony powietrzno-kosmicznej jest centrum dowodzenia znajdujące się w pobliżu Colorado Springs w stanie Colorado. Jego siedziba została zbudowana wewnątrz góry Cheyenne, w wydrążonej jaskini o powierzchni ponad 2000 m² i wysokości około 50 m. Ze wszystkich stron otacza ją granitowa skała grubości kilkuset metrów.

Siły transportu powietrznego i morskigo są przeznaczone do szybkiego przetrzutu wojsk i zaopatrzenia na duże odległości. Zadanie to ma realizować lotnictwo transportu strategicznego i siły transportu morskigo. Lotnictwo transportowe - 21, 22 i 23 armia lotnictwa transportowego dysponuje łącznie 1134 samolotami transportowymi dalekiego zasięgu. W tej liczbie znajdują się: 312 samolotów C-5 i C-141 o znaczeniu strategicznym; 498 o taktycznym /z czego 248 w GW i rezerwie regularnej/ oraz 324 samolotów cywilnej floty /samoloty pasażerskie i transportowe cywilnych towarzystw lotniczych przystosowane do transportu żołnierzy i sprzętu/. W jednostkach sił regularnych na każdy samolot przypada 3-4 załogi. Gotowość rezerw w ciągu 48 godzin a lotnictwa cywilnego 36 godzin. Będące w dyspozycji lotnictwa transportu strategicznego samoloty mogą przetrzucić jednocześnie dwie dywizje piechoty z USA do Europy bez ciężkiego sprzętu i około pięciu bez podstawowego sprzętu.

Przelot do Europy odbywa się po 4-6 trasach. Rozładunek trwa 15-30. Czas lotu na trasie USA-Europa-USA z obsługą samolotu trwa dla samolotów C-5A1B, C-141 około 28 godzin a dla C-130E około 48 godzin. W ciągu doby można przetrzucić około 50 000 żołnierzy a gotowość jednostki te osiągną po 4-5 dniach od chwili rozpoczęcia przetrzutu.

Drugim komponentem sił transportu jest flota okrętów desantowych /61/, frachtowców /42/ i 30 tankowców z sił regularnych i 45 frachtowców z floty rezerwowej /statki zakonserwowane w okresie pokoju oraz 240 frachtowców i 190 tankowców floty cywilnej /przystosowane do potrzeb sił zbrojnych/.

Współczesna dywizja wymaga przewiezienia 100 tys. ton ładunku a w toku działań 1000 ton/dobę. W ciągu miesiąca trzeba przewieść 9 mln ton ładunków. Jedna dywizja potrzebuje średnio 16-22 dni na przetrzut drogą morską /3-5 ładowań, 10-12 przejście morzem, 3-5 wyładunek/.

Uzupełnieniem transportu strategicznego jest taktyczne lotnictwo transportowe, które się wykorzystuje w granicach teatru działań wojennych. Jednak ze względu na możliwość tankowania w powietrzu jego zasięg można zwiększyć. Dysponuje ono ponad 700 samolotami w tym około 600 to C-130.

Sily specjalnego przeznaczenia - występują we wszystkich rodzajach sił zbrojnych, ale najbardziej są one rozbudowane w wojskach lądowych. Przeznaczone są do prowadzenia działań rozpoznawczych, dywersyjnych i sabotażowych na zapleczu przeciwnika.

Ze względu na specyficzne zadania zasady doboru żołnierzy i proces ich szkolenia jest odmienny od ogólnie stosowanych w siłach zbrojnych. W skład wojsk specjalnego przeznaczenia wchodzi:

- pododdziały specjalnego przeznaczenia /"zielone berety"/;
- pododdziały piechoty "Ranger" /"czarne berety" - 75 pułk "Ranger"/;
- pododdziały wojny psychologicznej;
- pododdziały antyterrorystyczne /"Delta"/;
- 160 batalion lotniczy specjalnego przeznaczenia;
- pododdziały wojskowej administracji cywilnej.

Sily specjalnego przeznaczenia wojsk lądowych organizacyjnie dzielą się na osiem grup, z których każda liczy około 1200-1300 żołnierzy. 1, 5, 7 i 10 GWSP wchodzi w skład sił regularnych, dwie /19 i 20 GWSP/ w skład Gwardii Narodowej i dwie /11 i 12 GWSP/ w skład rezerwy sił regularnych. Wszystkie grupy stacjonują na terytorium USA /z wyjątkiem 3 batalionu 7 grupy, który stacjonuje w strefie Kanału Panamskiego i jednego batalionu z 10 grupy stacjonującego w Bad Tolz w RFN, 1 batalion 1 grupy stacjonuje na Okinawie/.

Ze składu grupy można utworzyć od 60-100 drużyn dywersyjno-rozpoznawczych, każda w składzie 7-12 żołnierzy.

W skład sił specjalnego przeznaczenia wchodzi ponadto tzw. rangersi. Realizują oni podobne zadania jak grupy specjalne. Różnica polega jedynie na tym, że rangersi występują w mundurach i mimo że prowadzą działania dywersyjno-sabotażowe, to jednak działają jako zorganizowane amerykańskie pododdziały

lub oddziały wojskowe. Grupy specjalne z wojsk specjalnego przeznaczenia nie ujawniają swej przynależności do sił zbrojnych a nawet udają obywateli kraju swego działania. W czasie pokoju siły lądowe dysponują dwoma batalionami rangersów, z których każdy liczy około 650 żołnierzy.

W siłach powietrznych znajduje się pięć eskadr wojsk specjalnego przeznaczenia.

Siły morskie także dysponują tego rodzaju pododdziałami.

Wojska specjalnego przeznaczenia sił lądowych ogółem liczą 22 400 żołnierzy, w tym 9 100 w jednostkach sił regularnych przechodząc przeszkolenie w specjalnym ośrodku w Fort Bragg.

ZAKOŃCZENIE

Siły zbrojne USA na podstawie zaprezentowanych informacji jawią nam się jako jedne z najbardziej rozbudowanych zarówno pod względem ilościowym /jednostki regularne i rezerwy zorganizowane/ jak i pod względem mocne rozbudowanego aparatu administracyjno-politycznego.

Dane liczbowe, które uzupełniają treść wykładu ze względu na szybko zmieniającą się sytuację w świecie /istnienie bloków wojskowych/, prowadzenie daleko idącej polityki rozbrojeniowej w Europie a także istnienie zapalnych rejonów w różnych częściach świata powoduje ciągłe zmiany w obszarze sił zbrojnych i polityki obronnej USA. Nie bez wpływu na kształt Sił Zbrojnych na ciągła ich modernizacja /struktury organizacyjne, wymiana sprzętu na nową generację/, która trwa nieustannie od zakończenia II wojny światowej.

